

Újabb díjak, riportok

Szerző Administrator
2019. szeptember 15.

Szvorák Katalin Augusztus 18-án vehette át Fülek Város Polgármesteri Díját, 20-án pedig Szentendre díszpolgára lett. Ezentúl: Intermezzo a Tátrában, Késmárkon és Svedlén - Tóth Árpád és Perlott Csaba nyomában - , majd Nyitra, Verebély, Léva, Dalüzenet a Libafesztiválon, Himnusz és Szózat a Pesti Vigadóban, palóc énekek a Füleki Palóc Napokon, ünnepi szólókoncert Erdőbényén, Dalüzenet Szentendre Fő terén...

Fontosabb riportok, nyilatkozatok:

- Szvorák Katalint Szentendre is díszpolgárának választotta (Gömöri Lap, Szentendre és vidéke)

- Szvorák Katalin Fülek Város Polgármesteri Díjában részesült (Rozsnyó vidék)

- Ami a dolgunk a világban (Kudlik Julival a vajdasági Magyar Szóban)

- Életről és művészetéről - Szvorák Katalinnal portréfilm Szvorák Katalinról

<https://www.mediaklikk.hu/video/domovina-2019-08-26-i-adas-2/>

Egyéb utalások:

<https://www.youtube.com/watch?v=A-PHe1Lrnzw>

<https://www.mediaklikk.hu/kossuth-radio/cikk/2019/08/19/kulturpercek-ismet-pecsett-szegik-meg-a-magyarok-kenyeret/>

<https://szentendre.hu/augusztus-20-az-allamalapitas-unnepe/>

"Az ember a szíve mélyén örökké oda való, ahova született." (Riport Szvorák Katalinnal)

Kultúrpercek - Kossuth - augusztus 20., kedd, 9:07 (Műsorvezető: Beslin Anita, Szerkesztő: Nagy Margit)

"Vétessék ki szóló szívem..." - Szvorák Katalin portréműsor - augusztus, 22, M5, 00:25 - 00:55 M5 (HD)

Életről és művészetéről - Szvorák Katalinnal portréfilm Szvorák Katalinról - augusztus 26., hétfő, 7:15 Duna (Ismétlés aznap a Duna World-ön 13:50-től.) Szerkesztő: Klausz Karola, operatőr: Pokrián Péter, vágó: Borbély Viktor

Szvorák Katalint Szentendre is díszpolgárának választotta

Nemzeti Ünnepünk alkalmából Szvorák Katalin Kossuth-díjas énekművésznünk újabb két elismerésben részesült.

Augusztus 18-án vehette át Fülek Város Polgármesteri Díját, 20-án pedig Szentendre díszpolgára lett. Nemcsak rangos állami és szakmai díjak tulajdonosa, de

számos közösség is kitüntette élete során. Mit jelent ez az Ön számára?

Lelkem csücskében igazán előkelő helyet foglalnak el a különböző kisebb-nagyobb közösségek által adományozott elismerések. Itt valóban a szeretetet érzem, és magát az odafigyelést értékelem. Mai világunkban a közöny pusztít, ezért egy-egy ilyen „adományozás” is jelezheti, hogy nem felesleges földi létünk. Egyébként a 300 lelkes Pinc falu első díszpolgára lehettem, ami a felvidéki otthont, a palócságot és az óvodanélküli szabadságot jelenti. Itt voltam gyermek, itt vannak az én legmélyebb gyökereim. A mai napig ez a természetközelség adja határtalan belső békém érzetét. Az egész faluközösség szocializált. Ez a pici falu volt nekem kis gyermekként a világ közepe. A Gömör megyei Fülek díszpolgársága „a templomot és az iskolát” jelenti számomra. Megkaptam a Budapestért Díjat is, hiszen tevékenységem egy jó része a fővároshoz köt. Az már más lapra tartozik, hogy 13 évig éltem ott, tizenhárom helyszínen: kollégiumokban és albérletekben. Nagyon hiányoztak Gömör és Nógrád lankái, ezért költöztünk ki egy Budapest melletti pici faluba. A Dunakanyar „epicentruma” nekem Pilisszentlászló, ahol élek, és Szentendre, ahol 20 évig tanítottam. Pest megye is magáénak vall, ezért lettem Pest megye díszpolgára is. Pár éve Madách Imre-díjjal tüntettek ki. Ez a díj pedig palócságomra figyelmeztet. A küzdésre, a megmaradásra. Külön passzus egy nagyobb régió ajándéka, amelyet múlt év őszén kaptam, ez pedig az Európai Polgár díj. Milyen érzés ennyi helyen, köztük Szentendre díszpolgárának is lenni? A Szentendre Díszpolgára cím, akárcsak az összes eddigi, kissé váratlanul érkezett. Ennél váratlanabb ajándék csak a Kossuth-díj volt. A Nógrádi Lapok címloldalon gratulált, mint a harmadik Nógrád-megyei Kossuth-díjasnak, de magáénak vallott Gömör megye is. Egyébként Pilisszentlászlón jut ezer főre a legtöbb Kossuth-díjas a Kárpát-medencében, ugyanis rajtam kívül itt él és alkot Krasznahorkai László is. Van egy harmadik Kossuth-díjasa is falunknak, hiszen a kilencvenes évek elején itt élt és elmékedett Röhrig Géza. Külön öröm, hogy egy éve Szentendre díszpolgára címet egy szintén a Pilisszentlászlón megbúvó Zászkalicky Tamás orgonaművész kapta. Két évtizedig nemcsak a munkahelyem, a zeneiskola kötött ide, de elsősorban a monarchikus békeidők üzenete, a délszláv barokk, a templomok, az utcák, házak, a piac, a multikulturális levegője. Találkozások helyszíne is Szentendre. A város lényegében egy múltbéli üzenet, egy nem létező egykori világ keresése, egy nosztalgikus álom. Az utcákat járva a valamikori Szentendrét élesztgetem lelkemben. Boromisza Tibor, Vas István, Barcsay, Czóbel lábnyomait érzem - és a nevemre ráírmelő Bánáti-Sverákét. Egy saját világot látok macskaköves utcáin és a városban sétálva

tovatekintek az egész Duna-tájra, egy lelkemben kialakított Dunamenti Köztársaságra. Valóban nagyon tudatos az én „monarchikus”, „keleti-svájc”, „dunai-köztársaságos”, „kert- és műhely-magyarországos” ábrándom, amelyet számos koncertemmel és tucatnyi lemezzel próbálok bizonyítani. Azt kutatom, ami összeköt bennünket, nem pedig szétválaszt. A határokat nem ismerő népdal le tudja dönteni a gyűlöletet, a kirekesztést. Egy elmúlt békevilág ország építő periódusát álmodom vissza. Monomániásan ragaszkodom ehhez az illúziókergetésnek tűnő eszméhez, a megénekelte közös Kárpát-medencei hazához. Teszem mindezt csöndben, zárkózott palócként, a mindenkori kisebbségek énekmondójaként, mert hiszem, hogy mihelyst felcsendül az ének, ott megszelídül a lélek! Hogyan kötődik élete Szentendréhez? Húsz évig tanítottam a szentendrei Vujicsics Tihamér Zeneiskolában. Növendékeim, akárcsak unokáim örökifjává alakítottak. Óráimon elsődleges cél az éneklés öröme volt, és csak másodlagos a különböző versenyeken való megmérettetés. Úgy érzem, a ma gyermekei egyre inkább vágyanak a szeretetre, az odafigyelésre. Húsz évnyi tanításom alatt arra is rádöbbentem, hogy az ember, a gyermek lényegében „nevelhetetlen”, mert már születéskor, sőt magzatként magunkban hordozunk mindent. Nem neveléssel, de cselekedeteimmel próbálok példát mutatni, remélve, hogy a „lelkileg kész” növendékeim nem lázadnak ellene. Szeretetéhes világunkban iskolai tevékenységem elsősorban lelkek gyógyítása, személyiségefejlesztés volt. Több diákom pszichiáter helyett járt hozzám. A nevelésben az egyik leghatásosabb eszköz a példaadás. Örülök, hogy ennek hatására sokan választották az én hivatásomat. Tímár Sára Junior Prima-díjas növendéke egy tucatnyi lemezemen énekelt, az újjávarázsolt Sebő együttes énekese lett. Egyébként neki és Sasvári Borinak adtam át a stafétabotot a zeneiskolában. Lábas Viki lilás hajjal és szögletes műkörömmel érkezett a zenesuliba, hogy népi éneket tanuljon, majd megálmodta a méltán népszerű Margaret Island együttest. Önálló zeneszerzői és költői utat jár az Amatild együttes alapítója, Pénzes Matild. Számos növendéke közül megemlíteném Lindner Zsófit, aki már kétszeres anyuka és saját zenekart alapított. Éveken át tanítottam Völner Esztert, a barokk éneklés ígéretes tehetségét, a visegrádi Farkas Enikőt, aki nemrégiben saját lemezzel lepette meg. A Zeneakadémián Paár Julcsi is növendéke lehetett, így őt hívtam vendégénekesnek a Szörényi Leventével készült duett albumunk felvételeihez. Különleges tehetség Orbán Bori, Sólyom Panna, akik a dzsessz világában merültek el, és még majd egy tucatnyi növendéke választotta az énekesi pályát. A szentendrei díjátadás előtt a Dalüzenet című lemezem bemutatóján nem véletlenül működött közre az ifjú nemzedék: Cserta Balázs fúvós hangszereken, a 21 éves virtuóz cimbalmos Solymosi Vince és a lassan eladósorba kerülő Sasvári Bori, akit akkor kezdtem el tanítani óvodásként, amikor még írni-olvasni sem tudott. Optimista vagyok, mert sok fiatal lesz elkötelezett híve lelkünk tükrének, a magyar népzenenek.

Ami a dolgunk a világban (Kudlik Julival a vajdasági Magyar Szóban)

Szeretetről, hitről, családról, magyarságtudatról, hagyományról, felelősségről, vállalásról Kudlik Júliával és Szvorák Katalinnal

Két hiteles ember: Kudlik Júlia, a Magyar Televízió legendás bemondónője és Szvorák Katalin Kossuth-díjas népdalénekesnő. Ezt a hitelességet, a szavak, dalok mögött rejlő aranyfedezetet érezte meg bennük a vajdasági közönség is akkor, amikor a Szeretettel című lemezük anyagát mutatták be a tömb-, a szórvány- és szigetmagyarság településein. Kudlik Júlia választott és saját gondolatait mondta el a szeretetről, és ezzel harmonikus egységet alkottak Szvorák Katalin előadásában a felcsendülő énekek. A műsor a szó szoros értelmében lélekemelő volt, nem csoda, hogy minden helyszínen percekig zúgott a taps. Ezt a lemezt követte a Várakozás című adventi album, amely hasonló sikert aratott. Cseppet sem meglepő, hogy még ma is számos meghívást kap Kudlik Júlia és Szvorák Katalin a Kárpát-medence legkülönbözőbb részeiből. Szentendrei találkozásunk alkalmával egy is szóba került. A Szeretettel című műsor közönségét figyelve döbbsentem rá, hogy milyen fontos, hogy a XXI. században készüljön egy ilyen összeállítás szeretetről, hitről, családról, magyarságtudatról, hagyományról, felelősségről, vállalásról, hisz gyakran tapasztaljuk, hogy a világban egészen más trendek, divatok érvényesülnek. Ezért lényeges egy ilyen lemezzel, műsorral ráirányítani a figyelmet ezekre az értékekre? - tettük fel a kérdést Kudlik Júliának. --Valóban nagyon fontos, mert a mai világban nagyon háttérbe szorult a mi, és előtérbe került az én. Azt a fajta közösséget, amit a család és a családokon keresztül a társadalom alkot, évszázadokon keresztül összetartotta valamiféle erő, és ma is ennek kellene érvényesülnie. Ám ez manapság jócskán felborult. Szomorúan tapasztalom, hogy igen kevesen kíváncsiak arra, hogy honnan jöttek, kikre lehetnek büszkéek. Pedig a nemzetet többek között olyan tényezők tartják össze, mint az azonos nyelv, a történelem, a kultúra, és ezek lelki vetülete. Szerencsés az a gyermek, aki a családban ebben részesül, úgy nő fel, hogy megkapja azt a háttérrel, amelyből aztán táplálkozni, meríteni tud. Sajnos anyanyelvünk, ez a gyönyörű szép magyar nyelv egyre inkább romlik, ha nem is vesszük annyira észre, de aki pályája során ezzel foglalkozik, az bizony látja, hogy mit művelnek vele. Amikor nemzetről, összetartozásról beszélünk, akkor a haza is ide tartozik. Nagy költőnk, Vörösmarty Mihály oly gyönyörűen megírta a hazáról, hogy „Bölcsöd az/ s majdan sírod is,/Melly ápol 's eltakar./A' nagy világon e' kívül/Nincsen számodra hely,/Áldjon vagy verjen sors' keze,/Itt élned, élned' halnod kell.” Ezt csak úgy tudom megbecsülni, ha azt a meglévő kulturális hagyatékot, amire büszkéek lehetünk, továbbvisszük, ápoljuk. A Kárpát-medencében a nyelv, a kultúra atyafisága köt össze bennünket, magyarokat. --Azok is ide tartoznak, akik földrajzilag nem itt élnek, de létezik egy erős lelki közösség, annak meg kell maradnia, függetlenül attól, hogy hol milyen vonalat húztak meg közöttünk. Sokszor elgondolkodtam azon, hogy ezekkel a gyökerekkel, amelyekkel rendelkezem, és amibe beleszülettem, nem tudnék máshol élni. Azt a munkát, amit itt végeztem és végzek, nem tudtam volna másutt folytatni. Meg lehet tanulni egy másik ország nyelvét, el lehet sajátítani a történelmét, meg lehet ismerni az irodalmát, de az nem ugyanaz. Már az otthoni mesével, az iskolai irodalom-, történelem, zeneórával kezdődik, mélyül el ez a kötődés. --Olyan szerencsés voltam, hogy tanáraim még a második világháború előtti korszakban végeztek, és magatartásukkal hozták magukkal azokat az értékeket, azt példamutatást, amelyeket szavak nélkül is megkaptunk tőlük. Ezt igyekszem továbbadni, lehetőségeim szerint. Szvorák Katalinnal közös műsoruk iránt évek óta az egész Kárpát-medencéből érdeklődnek, érkeznek a meghívások. Igény van rá, az emberek szomjúhozzák a mély gondolatokat, a népdalokat,

zsoltárokat. A vajdasági közönség reakciójára - elmélyülés, könny, felszabadult öröm - mind a mai napig emlékszem. Hogyan él meg ezt a pódiumról, a műsor utáni találkozások során? --Az, amit előadás közben tapasztalunk, minden hivatalos elismerésnél, egy Kossuth-díjnál is többet ér. Tudtam, hogy felelősségteljes munkát végzek, de hihetetlen élmény megtapasztalni, hogy a kimondott szó, a dal ilyen óriási hatást vált ki az emberekből. Az apró bemozdító szobában 40 évig semmiféle visszajelzés nem volt, esetleg adás után néhány telefon, itt viszont szemtől szemben találkozunk a közönséggel, látjuk az emberek arcán tükröződő érzelmeket, és lemérhető, hogy lélekben mennyire megváltoznak az előadás végére. Ez egy olyan óriási jutalom nekem, olyan fantasztikus érzés, amit nehezen tudok szavakkal megfogalmazni. Igazolva látom, hogy amit negyven éven keresztül csináltam, az nem volt hiábavaló. Lesz harmadik lemez is? --Nem hiszem, hogy egy harmadik lemeznek lenne értelme, attól félek, unalmas lenne. Annak idején, amikor az első lemez megjelent, óriási újdonságként hatott. Hogyan éli meg, amikor határon túli magyar területen lépnek fel? -- Ott minden szónak más jelentése van. Ott még fontosabb, hogy mit mondok, és azt hogyan mondom. Volt olyan, hogy a végén együtt sírtunk a közönséggel, mert olyan fantasztikus volt a reakciója. Ezek a találkozások is megerősítettek meggyőződésben, hogy ha mindenki csak azt csinálná, ami a feladata ezen a földön, jobban élhetnének. Semmi más nem kellene csinálni, csak azt, ami a dolgunk. Ez ilyen egyszerű. Most, beszélgetésünk során szóba került a család, hogy a családok alkotják a nemzetet. A legkisebb egység, közösség, ahol mindenkinek megvan a helye, a feladata, ahol megtanuljuk a felelősségvállalást egymásért és mindazért, amit ránk bízta. Ezt visszük aztán tovább. Ez a felelősségvállalás nagyon hajszálon függ manapság. Nagyon sokszor tapasztaljuk, hogy olyasmit, amit a családban kellene megtanítani, a pedagógusokra bízják, bíznák. Mi erről a tapasztalata? --Az iskola mindenre megtanít, nevelni viszont közösen kell, de elsősorban otthon. Manapság eléggé szétfeláldott a családi élet, mert lassan ott tartunk, hogy létre se jön a család, a házasság, ami felmérhetetlen károkat okoz. Valaha együtt éltek a generációk. A kicsi gyermek megszokta, hogy az élet tartozéka a születés, de a halál is. Ma már ott tartunk, hogy bedugják az öregeket otthonba, kórházba, ha egészségi állapotuk ezt nem is indokolja. Az ember észre sem veszi, hogy kezdi elveszíteni a méltóságát. A pénz diktál, és amikor valaki már nagyon beteg, amikor már késő, akkor döbben rá, hogy anyagi javait nem tudja magával vinni, megszerezheti a legjobb kórházi ellátást, de az életét nem tudja megfizetni. Irodalomról, művészetről is beszélgetünk. Évek óta figyelem a könyveladási mutatókat. Felháborodva tapasztalom, hogy toronymagasan vezetnek az olyan kiadványok, hogy hogyan legyünk egy perc alatt boldogok, sikeresek, soványak. --Az csak látszat, illúzió, hogy eredményes lehet az, amit könnyen, egy perc alatt el lehet érni. Amikor Katival az első lemezt elkészítettük, sokan mondták, „most csináltok lemezt, amikor ez manapság senkit se érdekel, senki sem veszi majd meg”. Aztán kiderült, hogy rengetegen megvásárolják a lemezt, számos helyre hívnak bennünket. Bebizonyosodott, hogy olyasmit kell csinálni, amire van igény, ami iránt érdeklődnek az emberek. Nem hiszek abban, hogy csak a három soros újsághírt olvassák el az emberek, a hosszú írásokat nem. Olyat kell írni és úgy, hogy érdekelje az olvasót. Zavaró, hogy minden újságban ugyanazok a cikkek jelennek meg, ugyanazokról szólnak. Borzalmas látni, hogy mennyire függővé váltak az emberek a mobiltelefontól, a különféle kütyűktől, még a színházi előadás szünetében is mindenkinek első dolga, hogy bekapcsolja a telefonját. Mindenki olyan fontos ember, hogy még a színházban is létfontosságú azonnal értesülnie arról, ki küldött üzenetet, ki osztott meg valamilyen tartalmat? Ez uralja ma a világot, és az emberek nem veszik észre, hogy ez nem érték. Persze, a google segítséget jelent, de az onnan szerzett információ nem jelent igazi tudást. A tudás az, amiért megszenvetél, amit átszűrte magadon és megtanultad, nem pedig az, amit innen-onnan összekaparástál, és három perc múlva elfelejtetted. Az emberek egyre kevésbé tudják megkülönböztetni az igazit a hamistól, a gyerek az információáradatban már azt sem tudja, hova kapja a fejét. Mikor fog így rendet tanulni, hogyan tanulja meg, mi a sok, mi az elég? Gyakran dicsekednek azzal, hogy a gyerek éppen csak megszületett, és már tudja kezelni a gépet. Persze, ezek az eszközök megkönnyítik az életet, de sokkal több a hátrányuk, mint az előnyük. Miregiben olvastam egy találó megállapítást: Neil Armstrong, amikor Holdszétett, készült 3 fotó, amikor Marika elment a mosdóba, 15 képet posztolt erről az eseményről. Sajnos ezen jól neveltünk, de mi is hibásak vagyunk, hogy hagyjuk, hogy így legyen, holott ez is hozzátartozik a nemzethez, a jövő generációk iránti felelősséghez. A kultúra már említett atyafisága a népdal esetében is szoros kapocs? - fordultunk Szvorák Katalinhoz, akinek előadó művészete néhány hete a magyar örökség része lett. --Mi, akik a határon túl élünk, a határon túlról származunk, a zsigereinkben hordozzuk, hogy a kultúránk, a hagyomány mennyire fontos, mert mindig harcolni kellett érte, de nagyon mélyen átéljük az összetartozás érzését is. A felvidéki Pincen nőtem fel, s nagyapám mindig mesélte, hogy 1916-ban, amikor a román betörés volt, székely családokat telepítettek hozzánk. Ő 11 éves volt, s a befogadott család egyik fiúgyermeke is hasonló korú volt. Egy életre szóló barátságot kötöttek. Sőt, ez a mai napig tart, hiszen mi már az unokákkal ápoljuk ezt a jó kapcsolatot. A különböző kütyük, „okos” eszközök a személyes találkozások varázsát nem rombolják le? --A minap fogyatékkal élő gyerekeknek énekeltem, és hihetetlen, hogy mennyire megnyíltak a zene hatására. A zene, a népdal érzelmi csatornákat nyit meg, érzelmileg gazdagít bennünket. Azt, hogy az agyi fejlődésre jó hatással van, a tudósok már régen megállapították. Szakemberek állítják, a gyerekek tíz éves koráig nem szabadna a kezébe adni ilyen kütyűket. Sokan dicsekednek azzal, hogy milyen ügyesen kezeli a gyerek ezeket az eszközöket, már többet tud, mint a nagyszülei, szülei. Holott, már most tudjuk, hogy az Y generáció sok tekintetben mennyire élethetetlen lesz, az érzelmi sivárság jelei már most megmutatkoznak sokuknál. Szürke emberekké válnak, mert a technikai eszközök uralják a mindennapjaikat, és nem él meg a való életet a maga színességében, mint ahogyan az anyanyelvüket is lassan feladja. Az angol nyelv lesz az uralkodó, hiszen mindenütt a világban ez a közvetítő nyelv. Így a saját identitásunkat veszítjük el. Sokan igyekeznek ez ellen tenni, nekem is ez a természetes, hogy egész pályám során ez ellen küzdök, de azt is látom, milyen nehéz harc ez. Nem akarok politizálni, de csodálom Orbán Viktort azért, amit végigcsinált, mert most tényleg heroikus küzdelemre van szükség. Globalizáció, ijesztő folyamatok zajlanak a világban. Viszont, itt vagyunk mi, kis népek a Kárpát-medencében. Ahogy mondani szokták, szeresd a saját népedet, vallásodat, és tiszteld a másikat. A velünk együtt élő népek dalai is szerepelnek a gazdag repertoárjában, -- Nem csak magyarul énekelek, hanem a Kárpát-medence népeinek anyanyelvén is, egyházi műsoraimban hirdetem

az ökumenét is. A népdalban az a csodálatos, hogy mindig megszületik az a harmónia, amelyre az ember a lelkében vágyik. Nagyon fontosak számomra az élő koncertek, műsorok, mert ilyenkor igazi közösséggé kovácsolódunk össze a közönséggel. Népdal nélkül az emberi mivoltunk veszik el, a nemzeti identitásunk. Gyökerek nélkül nem létezőnk. Ezért fontos, hogy szeressük a sajátunkat, de tisztelettel legyünk a szomszédjaink iránt, akikkel a történelemben számos kapcsolódási pont van, és mert csak közösen, összefogva tudunk Európában közép-európaiként jelen lenni. A múltunkat kell tisztába rakni, ebben a történelem oktatásának is kiemelt szerepe van, ne a politika határozza meg, hogy hogyan oktassák a történelmet. Inkább a személyes történelmen, történeteken keresztül kell oktatni, hogy miket éltek meg az emberek egy-egy történelmi korban. Ma már nagyon sok ilyen könyvet lehet olvasni e témáról. Döbbenetes, hogy mennyire mást mond az, aki a személyes életének 50-60-70 évét meséli el, mint amit az ember a történelemkönyvekben olvasott. Hihetetlen összefüggéseket találunk. Ezeket kellene a pedagógusoknak megmutatniuk az iskolában. Olyan pedagógusokra lenne szükség, akik nemzeti önbecsülésre nevelnek, de rugalmasabbak és képesek kapcsolódási pontokat találni más nemzetekhez. Ahogy mondani szokták, minden mindennel összefügg, a történelemben semmi nem fekete-fehér. Hol az igazság, melyik oldalon? Úgy kell történelmet oktatni, hogy a mérleg mindkét serpenyőjét meg kell mutatni. Így sokkal elfogadóbb lenne mindenki a környezetében élő, más anyanyelvet beszélőkkel szemben. Aki nem ismeri a saját kultúráját, történelmét, a szomszédjai kultúráját, történelmét, az bármiféle butaságot is képes befogadni, azt könnyű félrevezetni. Rendre, harmóniára vágyik az ember ebben a kaotikus világban?--Meg kell tanulnunk csendben maradni. Elcsendesülni, hogy tényleg önmagadra figyelj. Az, hogy mindenki rohan, arra jó, hogy ne kelljen önmagával foglalkoznia, mert kiderül, lelkileg nincs egészen rendben. Mindig talál az ember elfoglaltságot, hogy ne kelljen magába néznie. A népdal is ebben segít. Megjelent a Dalúzenet, amely a 38. önálló albuma. Mit kell erről a lemeztől tudni?--Üzenni szeretnék a dalokon keresztül, mert úgy érzem, ezek a dalok nem véletlenül születtek és maradtak fenn több száz éven keresztül. Kapolcson - tehát az anyaországban --, Csíkszeredában és Párkányon - vagyis két határon túli településen - megtartott koncertem anyagából lett összeválogatva. Úgy érzem, egész életművem esszenciája ez az album. Szeptemberben Brüsszelben lépek fel, ezt megelőzően, augusztus 20-án pedig Szentendre főterén. Ez szabadtéri koncert lesz, de hiszem azt, a zenének, az előadásnak lesz olyan ereje, hogy figyelemmel kíséri a közönség, és addig is elcsendesülnek, lecsendesül a lelkük -hallottuk Szvorák Katalintól.

Mihályi Katalin Szvorák Katalin Fülek Város Polgármesteri Díjában részesült Nemzeti Ünnepeink alkalmából Szvorák Katalin Kossuth-díjas énekművészünk újabb elismerésben részesült. Augusztus 18-án vette át Fülek Város Polgármesteri Díját.

Nem könnyű felsorolni, hogy hány díjat-kitüntetést kapott eddigi pályája során. Van-e még szabad fal, polc a lakásában, ahol ezeket tartja? Lakásunk falai zsúfoltak festményekkel, régi fényképekkel, felvidéki és erdélyi tányérok. Polcaink roskadoznak rengeteg könyveinktől, vitrinjeinkben csodás ásványok díszelnek. A díjak, plakettek, elismerő oklevelek egy több mint százéves hatalmas utazóládában alusszák álmukat. Van jó néhány, már történelminek nevezhető ereklye is köztük, így például mai napig őrizgetem a „Zlatá Guli ka” verseny oklevelét, amelyet egykoron a 70-es évek közepén kaptam. Táncdalfesztiválokért is szereztem díjakat, méghozzá Kovács Kati számokkal, és ott vannak a Tavaszi szél elismerő diplomái, de a rajz- és sportversenyeken kapott díjak is. Nekem a díjazás ugyan jóleső érzés, de ennél fontosabb, hogy a mindennapi életben ezektől függetlenül boldognak érezzem magam. Óhatatlanul felmerül a kérdés: mit jelent Önnek a Fülek Város Polgármesterének Díja elismerés?

Amikor ez éven a füleki Magyar Kultúra napján a Csemadok díszoklevelét megkaptam Bárdos Gyulától, a füleki polgármester, Agócs Attila József Attila egykori szövegére utalva köszöntött, mint "magyarok közt egy közép-európaiként". A mostani Fülek Város Polgármesteri Díja eszembe juttatja a küldetést, a szolgálatot, értékeink továbbadását, éltetését.

Valamikor Füleken remekül festettem, kilenc évig hegedültem, voltam primadonna a Szabadság és szerelemben, ötórai teákon danoláztam, zengtem „csasztyuskákat” a szovjet laktanyákban, de nyertem járási és kerületi táncdalfesztiválokat is az akkori Csehszlovákiában. „Fülek vára szép helyen van” és maradandó emlék minden iskolája, ahol menedéket és mérhetetlen szeretetet, figyelmet kaptam legendás tanáraitól. Tudom az élet múlandóságát és számos Madách sor alapján is látom, hogy milyen parányi porszem vagyunk a világegyetemben: „A teremtés történetében csak világok sírja számoltatik, egy ember földi báb, élete buborék, mely nyom nélkül enyész el”. Mégis optimistán vallom Madách-csal: „küzdj és bízva bízzál”, mert a földi élet túl rövid, hogy pesszimisták legyünk.

Hogyan summázná eddigi pályafutását? A művész mindenkori feladata a szellemi-lelki szabadság hívének maradni, ahol az úgynevezett sikerek másodlagosak. Énekesi pályám egy nem szokványos "sikertörténet". Lelki éghajlatom nagyon tiltakozik minden ellen, ami nem természetes. Nekem a felszínnél sokkal fontosabb a belső harmóniám, a dalok által közvetített üzenet. Ars poeticám valójában a cselekvő szeretet. Ezt gyakorlom most többek között unokáim „pesztonkálásakor”. A díjak, elismerések bizonyos fókig ugyan konzerválnak, de egy juhász dinasztia ivadékaként elsősorban a csendet szeretem, az érdekkapcsolat mentességet, a televízió- és telefon nélküli életet. Lélekben - nagymamaként is - megmaradtam a világra rácsodálkozó pinci kislánynak. REPORT AZ MMA - nak: 2019.június 22-én újabb Magyar Örökség Díjakat adtak át Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Az elismeréssel ezúttal is hét kiemelkedő személyiség és intézmény tevékenységét díjazták. A Magyar Örökség Díjat negyedévente adják olyan magyar személyeknek, intézményeknek és csoportoknak, akik tevékenységükkel hozzájárultak a magyar kultúra, gazdaság, sport és tudomány, azaz a magyar társadalom erkölcsi, szellemi felemeléséhez. Ezek együttesen alkotják a magyarság "Láthatatlan Szellemi Múzeumát". A díjat Makovecz Imre, Fekete György és Farkas Balázs javaslatára, a Magyarországért Alapítvány Alapítvány kuratóriuma hozta léter 1995-ben. Júniusban a díjazottak között volt Szvorák Katalin Kossuth- és Liszt-díjas népdalénekes is.

A laudátor Tözsér Árpád Kossuth-díjas költő, író, az MMA rendes tagja volt, aki beszédében kiemelte mindkettőjüket

szülőhelyét, Palócországot. Önnek milyen ihlető elemet jelent a nógrád-gömöri táj? Tamási Áron gondolatait idézve: "Az ember a szíve mélyén örökké oda való, ahova született." Így vagyok ezzel én is. Csodálattal töltenek el a dimbes-dombos nógrádi-gömöri lankák, a szívem is jobban dobban, amikor meglátom Mikszáth "Görbeországát" a "jó palócokkal". Magamat a ferde szememmel, felső álcsontommal ősi palóc archetípusként jellemezném. Szinte minden megnyilvánulásom, gondolatvilágom a szülőföldön kapott örökségnek köszönhető. Lelki emberként élek, szinte csak az ösztöneim diktálják a lépéseimet, mint amikor megtanultam járni a pinci szülőház udvarán tyúkokat kergetve, vagy amikor mezítláb futkároztam a harmatos réten, hogy meglessem a kanyargó „Ipó” fodros örvényeit. Szintén a laudációban hallhattuk, hogy Ön nem csak előadó, hanem alkotóművész is. Nem csak énekel, hanem szerkeszti is műsorait. Hogy történt ez legutóbb a Hazagondolás című lemeze esetében? A palóc népdalokat, meséket tartalmazó dupla album, a Hazagondolás egy régi vágyálmom volt. Hol a téma, hol a dallam viszi tovább az énekek sorát, mintegy gyöngysorra fűzve, alkotva meg az opusokat. Tözsér Árpádot idézve: "...az ő kompozíciójában az ismert palóc opusok is egészen új jelentéseket képesek sugallni. Csakhogy az ő „Kalevalájában” a dalos Vejnemőjnen is ő, s a folklóranyagot összeállító Lönnrot Illés is." Külön öröm, hogy Tözsér Árpád hozzám írott leveléből is idézhetek: "...megkönnyeztetél: az újra hallott, az idők mélyéből kicsobogó hangoddal. Ha testvérem volnál, se lennél közelebb hozzám, mint ahogy a gyermek- és fiatalkoromat megidéző dalaiddal, történeteiddel." Egyébként a múlt évben a Hazagondolás mellett még két lemezzel is megleptem magam és a hallgatóságom. A Tölgyfa-testvér címet viselő CD dalanyaga Varga Imre költő szlovák népköltészeti műfordításai alapján készült. A lemez méltó megvalósítása Käfer István gondolatának: „Magyarokat és szlovákokat még a rokonságnál is szorosabb szimbiózis fűzte egybe. Nemzeti kultúráink régi rétegeiben a nem magyar nyelvű anyag is a miénk és a magyar nyelvű anyag is az övék.” A harmadik, a Szvorák 60 címmel megjelent dupla album egy tudatos válogatás eredménye az elmúlt évtizedek dalaiból.

Tavaly születésének kerek évfordulóját ünnepelték. Azt mondta: „minden felhajtást kerülő énekes vagyok”; Hogyan lehet csendben alkotni? Mit jelent Önnek a csend? A csend lételemem: a csend hatalma, a csend keresése, a csend üzenete. S nem kell, hogy dallam elhagyja ajkam, belülről hallom, jó lesz-e a dallam. Az alkotás csendjében megilem lelkem. A képzelőerő sokkal jobban működik, ha csend vesz körül, s ez bennem bármikor megteremthető, ha úgy akarom... A csend segít eligazodni önmagamban, segít az összpontosításban, a tisztánlátásban, s nem utolsósorban a lelki feltöltődésben. Érzékeny lelkemnek nagy szüksége van a csendre, néha úgy érzem, a csend sokkal beszédesebb, ha megfelelő helyen „hangzik el”. Nem vagyok egy tipikus csacsogós női lélek. Bizonyára génjeimben is hordozom a csend utáni vágyat, elég csak az apai ág juhász felmenőimre gondolni. Nagypám ajkát csak ritkán hagyta el a szó, de az messzire hallatszott... A természet tisztelete is innen eredhet. Órákig képes vagyok bámulni az eget, nézni a felhők vonulását, a madarak énekében gyönyörködni, s figyelni röptüket, vagy egy csobogó patak mellett letelepedve behunyt szemmel hallgatni a természet ezernyi apró neszt. Mindebben segít az a kis, csendes pilisi falu is, ahol otthonra leltem. Milyen fellépésekre készül idén? Dolgozik-e új lemezen és ha igen, mit hallhatunk majd ezen? Legtöbb gondolatom jelenleg a három unokánk körül forog, de készülök egy Ág Tibor emléklemez megvalósítására és örülök a spontán érkező fellépéseknek is. Legközelebb Vászolyban, majd Erdőbényén tartok templomi koncertet. Szurdokpüspökiben a Libafesztiválon dalolok. Szent István ünnepe táján több helyen énekelem a Himnusz, a Szózatot és a Szent-István népénekeket. Már van meghívásom a Csallóközbe is a Kitelepítettek Napjára, sőt a jövő évi Magyar Kultúra napján Szatmárnémetiben és Nagykárolyban is koncertezem. Legújabb, pár hónapja megjelent, immáron 38. önálló lemezem, a Dalüzenet egy közép-európai életérzés elénekelve, alcíme a dalvándorlás Közép-Európában. Polifón dalüzeneteim nemcsak a szülőföld, a haza- és nyelvünk szeretetét, de a közép-európai népek egymásra utaltságát, a különböző vallású emberek közös ökumenikus istenhitét is közvetítik. A Dalüzenet egyik lemezbemutatója lesz augusztus 20-án Szentendre Fő téren, majd szeptemberben Brüsszelben is a közép-európaiság lelkületét, egymásra utaltságát hangsúlyozom.